

LingVaria

LingVaria

**PÓŁROCZNIK WYDZIAŁU POLONISTYKI
UNIwersYTETU JagIELLOŃSKIEGO**

ROK XIV (2019), NR 2 (28)

Rada Naukowa

prof. Jolanta ANTAS (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Jan FELLERER (University of Oxford), проф. Євгенія А. Карпіловська (Національна академія наук України, Київ), prof. Krystyna KLESZCZOWA (Uniwersytet Śląski, Katowice), prof. Halina KUREK (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Janina LABOCHA (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), prof. Koji MORITA (Tokyo University of Foreign Studies, Section of Polish Studies, Tokyo), prof. Anna PAJDZIŃSKA (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin), prof. Renata PRZYBYLSKA (Uniwersytet Jagielloński, Kraków)

Redakcja

prof. Mirosław SKARŻYŃSKI (redaktor honorowy)

dr hab. Maciej RAK, prof. UJ (redaktor naczelny),
dr hab. Kinga TUTAK, prof. UJ,
dr Tomasz KURDYŁA (sekretarz redakcji),
dr Anna CZELAKOWSKA

Adres redakcji

„LingVaria”

Wydział Polonistyki UJ, ul. Gołębia 20, 31-007 Kraków, pok. 33a
e-mail: lingvaria@vp.pl
www.lingvaria.polonistyka.uj.edu.pl
journals.akademicka.pl/lv

ISSN 1896-2122, e-ISSN: 2392-1226

Wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest wersja elektroniczna

© Copyright by the Jagiellonian University and individual authors

Wydawca:

„Księgarnia Akademicka” Sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
e-mail: akademicka@akademicka.pl
www.akademicka.pl

„Księgarnia Akademicka” prowadzi sprzedaż i prenumeratę „LingVariów”

Opublikowanie 4 elektronicznych numerów półrocznika Lingvaria – zadanie finansowane w ramach umowy nr 643/P-DUN/2018 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę.

Publikacja jest w części sfinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach pomocy *de minimis* na działalność upowszechniającą naukę.

**Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego**

Redakcja: Justyna WÓJCIK

Korekta: Judyta WAŁĘGA

Skład i łamanie: Małgorzata MANTERYŚ-RACHWAŁ

Opracowanie graficzne okładki: Paweł SEPIELAK

Tłumaczenie streszczeń na ang.: Kamil STACHOWSKI

SPISTRZEŚCI

Profesor Mirosław Skarżyński (1952–2019) 7

Zagadnienia ogólne

Aleksander KIKLEWICZ: Metafory konceptualne: fenomeny umysłu czy konstrukty kognitywistyczne? Cz. I 13

Przemysław ŁOZOWSKI: W poszukiwaniu kontinuum gramatyki i leksyki: przykład gramatyzacji 29

Krzysztof Tomasz WITCZAK: Hipoteza Witolda Mańczaka o ugrofińskim substracie w językach bałtyckich 43

Barbara HLIBOWICKA-WĘGLARZ: Struktura kreolskich form werbalnych 57

Polszczyzna współczesna

Anna CZELAKOWSKA: Nazwy czynności i nazwy rezultatów czynności w derywacji semantycznej 73

Polszczyzna historyczna

Ewa WOŹNIAK: Czego Zenon Klemensiewicz nie napisał o języku polskim w dwudziestoleciu międzywojennym, czyli dlaczego potrzebne jest nowe opracowanie dziejów polszczyzny w latach 1918–1939 95

Katarzyna SICIŃSKA: Formuła wyrażania szacunku w strukturze osiemnastowiecznego listu polskiego 107

Krzysztof MAĆKOWIAK: Rola zbiorowej świadomości językowej w badaniach z zakresu stylistyki historycznej 121

Dialektologia

Mirosław JANKOWIAK: Relikty polszczyzny północnokresowej na rubieżach dawnej Rzeczypospolitej (południowe ziemie obwodu pskowskiego). Cz. II 135

Etnolingwistyka

Wojciech CHLEBDA: O wyzwaniach i zadaniach pamięcioznawstwa lingwistycznego	147
Stanisława NIEBRZEGOWSKA-BARTMIŃSKA: <i>A czy to ja kalika, czy nie mom konika?</i> (Nie)sprawność w świetle erotyku ludowego	165
Katarzyna PROROK: Polisemia i synonimia w rekonstrukcji językowego obrazu ostu w polskiej tradycji ludowej	181

Słowiańszczyzna

Mariola JAKUBOWICZ: Rumuńska redakcja języka cerkiewnosłowiańskiego – zarys problematyki	197
---	-----

Etymologia

Adam FAŁOWSKI, Wiktoria HOJSAK: Z etymologii łemkowskich. Cz. IV	211
--	-----

Przypomnienia

Od redakcji	231
Anna KAŁKOWSKA: Zenon Klemensiewicz w swoim czasie. Ze wspomnień uczennicy	233
Bogusław DUNAJ: <i>Historia języka polskiego</i> Zenona Klemensiewicza a potrzeba nowej syntezy	245
Maciej GROCHOWSKI: Pojęcie znaczenia i jego zakres w koncepcji składni Zenona Klemensiewicza	253
Piotr ŻMIGRODZKI: Profesor Zenon Klemensiewicz jako redaktor „Języka Polskiego”	265
Jadwiga KOWALIKOWA: „Długie trwanie” dydaktyki języka polskiego według Zenona Klemensiewicza	277
Maciej RAK: Zenon Klemensiewicz a składnia dialektów polskich i słowiańskich	289

Debiuty naukowe

Łukasz WNUK: Obserwator i jego pozycja w opowiadaniu Tadeusza Borowskiego <i>Odwiedziny</i>	305
--	-----